

כמו שאמר מהתם להכא. ולא הימנא לפי שבבבל לא ראה כלל מחזיקי תורה: ובזה יובן פ' כי תצור על עיר ימים רבים 'להלחם עלי' לתפסה. ומפרש' בזוהר (בלק דף ר"ב) שמוהיר הקב"ה למדת הדין המקטרג. ואפרש קצת פרטים בדרך אחר. ימים רבים הן ג' ימים הידועים היינו ראש השנה ויוה"כ ונקראים רבים על שהן של צער. ועיין מה שכתבתי במגילת אסתר. לא תשחית את עצה הוא עץ החיים הנ"ל המחזיק תלמידי חכמים. לנדוח עליו גרון אלו הדינים כי ממנו תאכל כמ"ש בזוהר דקאי על התורה שהוא חי ממנה רצה לומר שכל העולמות ניזונים בשביל התורה ולכן אותו לא תכרות. כי האדם עץ השדה. פי' הקיום של התלמיד חכם הוא ע"י עץ שמחזיק בו: לבא מפניך במצור פי' מפניך מפני מדת הדין שאתה מקטרג. עליו שעל ידי העץ הוא בורח מפניך שאילולי הוא הי' בולע אותו התנין בלחצו ודחקו. רק אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא **שאינו** מחזיק ת"ח אותו תשחית בעלמא דין ובעלמא דאתא. כמו שאמרו בזוהר ובניית מצור על העיר אשר היא עושה עמך מלחמה פי' כי הרשעים אפילו בשעת מיתתן מקשין ערפן ולוחמין עם מה"מ מה שאין כן הצדיקים שנמשלו ליונים שפושטין צווארם לשחיטה. וזה אמרו אשר היא עושה עמך מלחמה. עד רדתה. פי' אל אדמה שאז גחה קטרוג מד"ה מעליו כמו שאמרו וישאן את יונה וכו' ויעמדו הים מזעפיו. עיין שם מה שכתבתי. וכוונת מאמר זה על מתוסרי אמנה שאין יכולין ללמוד מחמת עניית כמו שאמרו (בעירובין ס"ד) יכול אני לפטור את כל העולם כלו מן הדין שנאמר שמעי זאת עני' ושכורת ולא מיין. וזה גרם בליעת תנין את הצפרדע כמו שאמרו (בסוטה דף מ"ח) אמר רבי אליעזר מ"ד כי מי בו ליום קטנות מי גרם לצדיקים שיתבזבו שולחנן לעתיד לבא קטנות שהי' בהן שלא תאמינו בהקב"ה עיין פרש"י ז"ל. וכן אמרו בחגיגה בא חבקוק והעמידו על אחת וצדיק באמונתו יחיה. וכן סדרן בתהלים ויחוגו וינעו כשטר וכל חכמתם תתבלע.